

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak

Közben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy óra	2 "

Felolvas szerkesztő
Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.
Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Halálos adóvégrehajtások.

Debreczen, febr. 6.

Időről-időre olvassuk az újságokban, hogy egy csendőr faluhelyen agyonlő, vagy agyonszur egy parasztembert vagy többet, abból az alkalomból, hogy aszisztált valamely végrehajtásnál.

A hírek már szinte sztereotip hírekké váltak, Czimök: „Véres adóvégrehajtás“, „Halálos végű adóvégrehajtás“, vagy „Vérengzés az adóvégrehajtásnál“ stb. Az olvasó, ki eleintén megütközött ezeken a híreken, ma már ugyszólván érzéktelenül siklik át a híreken. Pedig érdemesek, hogy egy kicsit megálljunk és gondolkozzunk.

A parasztsztyály szegényebb része igen sokat szenved az adóvégrehajtóktól. Pénzt igen ritkán lát a paraszt. Van egy kis házikója (ha van) van, talán egy darabka földje, amelynek művelése kenyeret ad neki, van talán egy tehene is az istállóban. Ebből éldegél valahogy, valamiképen s kemény munkával szerzi meg magának és családjának az enni-valót. Pénz csak ritkán, kivételesen kerül a házba s ha kerül is, azt az adóvégrehajtó rögtön elkaparítja tőle.

Azonban gyakoribb eset, hogy beállítván hozzá az adóvégrehajtó, pénzt nem tud neki adni a földművelő paraszt.

Tárcza.

Jövedelmező állattenyésztés.

Irta: Dourliac A.

„Ugy bizony, kedves apám — szolt a levél — fiad a kiállításra küldött két ökrre ért egy nagy aranyéremet és tizezer frank jutalmat kapott. Belátom, hogy bizony nem utolsó dolog az állattenyésztés. Most már ráléptem a meggazdagodás biztos pályájára és mihelyt bezárul a kiállítás és ökrreimemet átadom a vevőnek, néhány hétre hazajövök, hogy elmondjam neked, épes apám, mennyit táradtam, míg siker kosztuzia munkámat és hogy bocsánatot kérjek tőled.“

— Bocsánatot akar kérni tőlem — dörmögte magában Brunoy apó és a meghatott ságtól könnyező szemektől koczka, nagy zseb kendőjével törögette. — Ezt már rég kiérdemelte a gyerek, hiszen szófogadott nekem és otthagya azt a léha mesterséget.

Tizezer frank! Mázolásával sohasem keresett volna ennyi pénzt, ugy-e tisztelendő uram? — Hát nem volt igazam, hogy nem halgattam az ön tanácsára és nem engedtem meg a fiának, hogy a bolondériáját kövesse? Ha nem lettem volna olyan szigorú hozzá, a gyerek most éhenhalhatna és nem állíthatott volna ki ilyen két pompás ökröt, amelyekért ily nagy jutalmat kapott volna. Hát nincs igazam? Hisz az újságban is így áll.

A végrehajtó elvezeteti a tehenét az istállóból, ha akárhogy sir és jajveszékel a szegény család apraja-nagyja. Mert végre is rendnek muszáj lenni. A ki fizetni nem tud, az ne tartson igényt a végrehajtási intézmény kegyelmére, elnézésére. Éhezik-e, nem éhezik-e a család: mit tartozik az az adóvégrehajtásra? A tehenet és egyebet viszi.

Persze, némelykor a család nem marad meg a jajveszékelés mellett és nem szoritkozik pusztá plátói tiltakozásra. Ellenszegül a végrehajtónak esetleg seprűnyéllel, vagy husággal, vagy azzal, a mi éppen a kezébe kerül. A kétségbeesés rossz tanácsadó. Olyan jelenetek játszódnak le a szegényes házban, a melyekről jobb meg nem emlékezni, a szegénységnek, a kétségbeesésnek apróbb-nagyobb drámái ezek, a melyek éppen olyan szívszorítók, vagy talán még sokkal szomorubbak, mint a szalonokban lefolyt drámák és tragédiák. Mert, noha határvonalat nem lehet vonni olyan dráma közt, a mely egy hűtlen asszony miatt folyik le és a mely közt, a melynek központja az egyetlen jószág: a tehén, mégis az emberi szánalom a parasztdráma iránt, a melyből ügyes színműíró jövedelmező drámát is csinál.

Az adóvégrehajtó asszisztentiát vis ilyenkor magával egy erélyes csendőr

személyében, a ki hathatós közreműködését azzal dokumentálja, hogy az ellenszegülőt, vagy az ellenszegülőket agyonlő, ha rákerül a sor s az adóhátralékot a szerencsétlen földművelő paraszt bizony az életével fizeti meg.

Ilyen asszisztentiát pedig az adóvégrehajtónak nem szabadna igénybe vennie. Mert nem állítjuk, hogy a csendőr parasztióból használja fegyverét, vagy neki örömet okoz az, ha egy embert kivégezhet, de azért az adóhátralékot élettel megfizetni akármilyen előzi meg a dolgot, mégis nagyon súlyos dolognak látszik. Hisz a halálbüntetést ma már csak igen kivételes körülmények között alkalmazza a törvény. Hányszor fordul elő, hogy gyilkosság miatt sem itéli halálra a törvény a bűnöst. Enyhébben itéli meg a tettét s a halálbüntetést csak különösen bestiális bűnök miatt szabja meg.

Vajjon összeegyeztetheti-e a modern humanizmus a maga szellemével az ilyen halálos ítéletek végrehajtását az adóvégrehajtások alatt? Nem volna-e szélszerűbb, és humanusabb a szegény paraszttól el nem venni az utolsó jószágát, a helyett, hogy halálos ítéletet szabnának rá? Oly ítéletet, a mely föllebbezhetetlen és reperálni nem lehet? Talán a brachiumnak más módját is lehetne alkalmazni, például azt, hogy nagyobb

— Ugy van — szolt ravaszul mosolyogva a tiszt lendő. — Szórol szóra ez van az újságban. Nagy arany érem: Roger Brunoy. Egy pár ökr, 650 szám.

— Tudja, tisztelendő uram, én nem igen értem a nyomtatott betűt... de mégis örülök, hogy ott áll az újságban a nevem — szolt a parasztagazda és csodálattal nézte a nyomtatott papirlapot. — Biz' jstén, nagyon sajnálom, hogy nem tanultam meg ezideig olvasni.

— Hát kár is, mert nagyon földicsérik ám a fiut. Bonheur Róza asszonnyal hasonlítják össze...

— Bonheur Róza! — dörmögte a parasztagazda, miközben hazafelé ballagott. — Ez bizonyára olyan dráma lesz, aki nagyon szereti a jószágot...

A fiatal Brunoy már gyermekkorában igen szeretett az ecsettel foglalkozni. Az apja mindig ráírvallt, valahányszor meglátta a kezében a «mázoló pemzlit», pedig a fiu igazán értett a festészet művészetéhez. Tele is festette a ház falát mindenféle alakokkal. A tékája is tele volt festék-pozsákkal és a tanító egyre azt tanácsoltatta az apjának hogy adja be a fiát valamelyik festészeti iskolába mert bárki is meglássa nagy művész lesz a gyerekből.

A parasztagazda fel is küldte a fiát az iskolába, de nem abba, ahol a képzőművészetet tanítják, hanem a mezőgazdasági főiskolába.

— Ott majd legalább kiveri a fejéből a bogarait. — gondolta magában a jó Brunoy apó.

De a fiatal gyerek minden iránt jobban érdeklődött, mint a czukorrépa termelés és baromfitenyésztés tanulságos előadásai iránt. Főképpen a természetrajz és az állatok anatómiájával foglalkozott.

Mikor elvégezte az iskolát, nem mert hazamenni és apjának minden tiltakozása és fenyegetése ellenére is — festő lett.

Az öreg Brunoyt nagyon bocsánította ez a dolog és egy fillért sem küldött többé a fiának.

— Rossz utra tért a ficzkó! — sopánkodott egyra az ismerőseinek.

De titokban talán mégis megbánta, hogy olyan kérhetetlen volt fiával szemben és sokszor nem hagyta nyugton az a gondolat:

— Hátha egy betevő talatja sincs a gyerekeknek és éhesen kell lefeküdni...

De csakhamar megvigasztalódott:

— Ugy kell a ficzkónak miért nem fogadott szót...

S most meglegedetten gondolt a fiára aki mégis csak észretért és meghallgatta a tanácsát.

Szép fogadtatást akart rendezni fiának hazatérése alkalmából, aki immár megtért a jó utra és kívánsága szerinti cselekedett.

De miért kellessen olyan sokáig várnia? Az apa mégis csak apa marad... És az öreg Brunoy nem is gondolkodott sokáig hanem elutazott a fiához hiszen már a tizezer frankkal kitüntetett ökrök látása is megéri az ut fáradalmait.

Másnap reggel a Rue des Marturs egyik házának kapujánál egy egyszerű parasztem-

metén vagyunk. Es természetesen, hogy ha az előjáróságok nem lennének annyira tulajtva a közigazgatási időhöz kötött ügyekkel és jobban utána nézhetnének a pénztárnak legalább is kétszer annyian léptek volna be. De az a derék gárda, mely ezen népségítési akcióban oly lelkesen és annyi önzetlenséggel állott munkába, meg fogja tenni az országos intézmény tovább fejlesztésért, amit tennie adatott. A falu honorácziójainak vállán nyugszik a pénztár megizmosításának munkája. És a falu honorácziójainak eme munkája egyuttal a társadalmi paczifikáció műve is. Mert kétség kívül csak a szeretet tudja a társadalmi ellentéteket és küömbéseket elosztani. Abban az arányban, ahogyan a falu értelmisége ledobta válláról a tömegvezetés nagy társadalmi kötelességét és a földmives népet olyanok vezették, akiknek kedveztek az agitáció jelszavai: lett nálunk az idegen áramlat, osztályfelfogás kedves jelszó és megteremtett nyomában az elégtelenség. Nincs más mód a társadalmi kiegyenlítés munkájában, mint az, hogy az értelmiség vezető hivatását teljesítse. És a nép hálás lesz azok iránt, kiknek szeretetét tapasztalja. Az országos segítő pénztár ismertetésével, terjesztésével azt érik el azok, akik fáradnak, hogy a nép bizalma feléled, a szeretet melege áthatja a szíveket. És a törvény annyira a szeretet jegyében fogantatott, rendelkezései oly annyira kedveznek a kis embernek, hogy aki az intézmény szervezetét megismeri s tudatára jut annak, hogy mily könnyű módot választottak arra, hogy a szegény ember minden megerőltetés nélkül befizethesse járulékát, mit kap azért az öreg napjaira, mint szerez valamelyes nyugalmat bért: hálával telik el az iránt, ki őt ezzel az országos intézménnyel megismertette.

A nagyvilágból.

A medve ketreczénél. Bécsből írják Hangwitz Károly gróf Hangwitz Henrik grófnak, urakháza tagjának hátszterdős unokaöcse, tegnap nevelőnéjével sétát tett a schönbrunni állatkertben. A fiucska a medvék ketreczehez akart menni, hogy megehesse kedvencz állatait. Nevelőnéjének ellenkezésével nem törődve, átmászott az alacsony vasrázószaton, mely a közönséget távol tartja a ketrecztől. A kis gróf oly közel ment a ketreczhez, hogy az egyik medve elkapta a kezét és összemarczangolta. A fiucska sebét bekötözte egy schönbrunni orvos mire a gyereket hazavitték szüeihez.

Mussolino a börtönben. A hites olasz haramia vezér jelenleg a reggizi börtönben éli napjait. Bármily erős építményű is az egykori klastrom fala, a hatóságok még sincsenek Mussolino miatt biztonságban. Egy reggelen a czella ajtaján titkos jeleket fedeztek fel egy szem, tör és gyilkoló szerszámok voltak odarajzolva. A börtönfelügyelőség megijedt, mert a szem a rettegett picconténa társaság titkos jele. — Erre Mussolinót egy még mélyebben fekvő pinczelyukba vetették ahová csak gyenge fény szűrődik át. Másnap a torony tetejére rajzolva találták a titkos jeleket. A börtön kormányzója tehát

meg lehetett győződve róla, hogy árulók vannak a börtönépület bensejében. Ez be is igazolódott mert midőn Mussolinót megvizsgálták tört és kötelet találtak nála, amiket barátai loptak be hozzá. Mikor elvették tőle a bandita nevetve mondta, hogy majd kap ő másikat és akárhogy őrzik is meg fog szökni. Mussolinót a napokban Szocába Dél Olaszországba viszik s ott fogják megtartani büntetésének tárgyalását is.

Mosónók egyeteme. Ezt a furcsa nevű intézményt New Yorkban alapították. Az épület magas, tizanhatemeletes ház, ahol képzett mosónókat nevelnek Amerikának. Megtanuják őket a legdurvább szövetű ingek tisztításától kezdve a legfinomabb csipkék mosásáig, vasalásig sőt azontul is mindenre ami csak a mosónók eszme és ügykörébe is vag.

Levelhordó kutya. Párisban két egymástól távoliakó barát egy kutyát tanított ki, mely levelezést közvetített kettőjük között. A kutya kitűnően teljesíti szolgálatát s ami fő idegen el nem veheti tőle a leveleket mert ő azt csak a címzett saját kezébe szolgáltatja. A titkosan levelező szerelmes párok bizonyosan utánózni fogják ezt az eljárást s mihamarabb beszereznek egy ilyen díszkrét levelhordót.

Nagy viharok.

A míg nálunk nedves, kellemetlen napokkal is megelékszük a tél, Európa több részén ugyancsak erősen kiűhongi magát. Vonatokat temet a hóba, hajókat kerget a kikötőbe, lavinákat gördít le a sok balesetet okoz mindenfelé. A viharokról különben a következő jelentéseket kaptuk:

Fiumében erős hóra volt, mely a punto francokban és a rivákon oly heves volt, hogy abba kellett hagyni a hajók rakodását és mindén parti munkát. Még a belváros szűk utcáin is veszedelmes volt a gyalogjárás.

A Fumara végén, a vásárcsarnok környékét meg a Boross kikötő mellett való sággal életveszélyes volt a közlekedés. — A vásárcsarnokok közt és a házak mentén köteleket feszítettek ki, hogy legyen mibe kapaszkodni az arra menőknek. A Baross kikötőben végzetes szerencsétlenséget okozott a hóra. A Batthány riva előtt kikötött »Szcizilián« s »Monforte« angol főszállító hajók köteleit a vihar eltépte.

A tengerészeti hatóság azonnal egy kocsival köteleket küldött ki a helyszínére. Amikor a szekér kiért a kikötőbe, a hóra leszállította a 24. számú földszintes raktárnak a tetőzetét és körülbelül 30 méternyi távolságban az épülettől rázudította azt a lépésben haladó szekérre. A kocsi véres fejjel került a kocsi romjai közé, a kísérő pilóta pedig súlyosan megsérülve terült el a földön a ló mellett, — mely szintén halálra lett sújtva.

A pilotának, Begonics Antalnak a lábai törtek el, a kocsis, kit Bensusics Antalnak hívna, reménytelen állapotban van. Sok baleset történt az iskolás gyermekek között is, a kik közül legalább is husz megsérülve került haza. A szél földhöz verte őket és végig

görgette az utcákon, úgy, hogy a rendőrök szedték fel és ölben vitték szüleikhez. Néhány asszony is megsérült, az ő városban pedig több ház kéménye ledőlt. A szörnyű viharban egyetlen partihajó sem merészkedett utnak indulni.

Gráczból jelentik, hogy a déli vasut bécsi gyorsvonata az éjjel a Dráva-völgyben Dallachnál elakadt a hóban s a vonatot nem bírták kiszabadítani. Az éjjel az egész dráva-völgyben hegy viharok voltak; az egész forgalom szünetel. Graczbá minden vonat nagy késéssel érkezik. A Villach közelében lévő Dobrot nagy lábánál fekvő Bleiberg községre a hegyről legurult egy óriási hólavina, mely számos házat ledöntött.

A falu másik részét is fenyegeti két lavina s a házak itt is nagyveszedelemben forognak. Délután fél hatkor újra lavina hullás volt és akkor a polgármester elrendelte a lakások kiürítését. Hat órára szélcsönd lett.

Bleiberg kis község ezer lakóval, 1879-ben is tönkretette a lavina. A község Vihachtól északnyugatra van, 900 méter magasságban a tenger színe fölött.

Párisból jelentik: Tegnap erős havazás volt. Déltől estig rendkívül nagy hótömeg esett s az utakat szokatlanul magas hótömeg fedi. Az északi kikötővárosokban a legtöbb hajó nem éri el a rendes időben s számos hajónak a sorsáról nem tudnak semmit.

New Yorkból táviratozzák: A nagy tavak és az Atlanti Océán között dúló viharok sok helyen megakasztották a vasuti és a táviró forgalmat. New York állam nyugati részeiben a vasutak megakadtak a hóban.

New Yelentik jeientik: A tegnapi vihar óránként 65 mértföldnyi sebességet ért el. Több hajótörést és más tengeri szerencsétlenséget jelentenek. — Montreaból jelentik: Kanada keleti részében nagy hóvihar és orkán pusztított. Az utakon és a vasutakon teljesen szünetel a forgalom. Montrealba kevés élelmi szert hoznak, mert farmerek nem tudják behozni áruikat. 24 óra óta nem járnak vonatok. Évek óta nem volt ilyen vihar Kanadában.

Egyről-másról.

Dal.

Ide, ide, kis galambom, ide, te!
Hej az Isten böh kedvemre teremte.
Jere ide, pihenj meg e kábelen:
Éljen a dal, és éljen a szerelem!

Csókot ide, ajakamra, édeset...
Hanyadik már?... Ugyan miért kérdezed?
A pénz jó ugy, hogyha meg van számlálva,
De a csók csak akkor jó, ha nincs száma.

Házasságközvetítő bíró. A napokban egy csinos asszony jelent meg Plowden londoni bíró előtt s elpanaszolta, hogy egy fiatal ember kövel szokta megdobálni. A bíró azon kérdésére, hogy mit gondol: miért teszi ő ezt, az asszonyka azt felelte: valószínűleg azért, mert nincs férjem. Akkor férjhez kell menni, felelte a bíró. Az özvegy asszony elment. Ekkor a bírónak egy özvegy férffel volt dolga, aki tárgyalásközben elpanaszolta: milyen nehéz az élet asszony

nélkül. A jólelkű Plowden erre az asszonyt figyelmébe ajánlotta az illető urnak, aki, úgy látszik, megfogadta a bíró tanácsát, mert legközelebb meg lesz már az esküvőjük is.

Hihetetlen. Berzalmasan valószínűtlen esetet adott be Ripacs ur, a hírhedt színész, a pajtásainak.

— Aztán hol történt ez? — kérdi a kómikus.

— Miskolcra, épen azon a napon, amikor másodszor játszottam Hamletet.

— No, pajtás, a történetedet még elhinném valahogyan, de azt már nem hiszem el, hogy te egy és ugyanabban a városban kétszer játszhattad volna el Hamletet.

A jó feleség. Bécsben történt a következő mulatságos eset. Mellinger Ottót már több ízben büntették meg koldulásért s tegnap újból meg kellett volna jelennie a törvényszék előtt. Mikor nevén szólították egy asszonylépatt a bíróságra. — De hiszen ön nem Mellinger! mondja a bíró. — Az asszony így felelt: Tisztelteti az uram a bíróságot, de én vagyok a felesége. Nem ért rá eljönni, most munkában van. — Az ő távolléte alatt nem tárgyalhatunk, felszólítom a bíróságot. — Tisztelteti az uram a bíróságot, tessék elnapolni a tárgyalást vasárnap délutánra, akkor ráér. — Az nem úgy van, különben is bevalotta bűnét és negyvennyolcra togházát kap érte. — Mikor kell leülnie? kérdi a nő. — Mert ha lehetne leülném én helyette, ő nem ér rá...

Czáfolat. Lord Rosebery azt mondja, hogy a milliomos is csak egy lovon nyargalhat egyszerre.

— Aminthogy igaz is.

— Hát sehasem látott czirkuszbeli jockeyt?!

Színház.

MUSOR.

Csütörtökön, február hó 6 án, bérlet 105 ik szám «C» — Teréz kapitány. Óperette 3 felvonásban. Zenéjét szerette Planquette.

Pénteken, február 7 én, bérlet 106-ik szám «A» — újdonságul először: Testvérek. Színmű 4 felvonásban.

Szombaton, február hó 8 án bérlet 107 ik szám «B» — másodszor: Testvérek.

Vasárnap, február hó 9-én két előadás délután 3 óraker félhelyárral. A Szent Iván éji álom. Vigjáték 5 felvonásban; este 7 és fél óraker, bérletszünetben: Debreczen a holdban. Tündéres látványosság, énekekkel, táncokkal, 10 képben. Irta: Than Gyula.

* Pillangó kisasszony Tegnap a kik a színházba indultak, hogy megnézzék a páholy bohózatot csalódtak. A páholy tegnap Szathmáry Árpád betegsége miatt ismét elmaradt helyette a Pillangó kisasszony énekes drámája került színre. A darab már ösmert a közönség előtt és nem is szűkös az azt hosszabban kísélni. A czimszerepet tegnap is Komlóssy Emma játszotta igen sikerülten, a közönség szinte a lélegzetét vissza fojtva várta az egyes jeleneteket.

Kis Irén (Susuki) is elég jól játszotta az urnáját szerető cseléd szerepét.

A pillangó kisasszonyt megelőzte. Tíz leány egy férj sem ez. vig operett. Ebben a szereplők a régiiek voltak. A közönség elég nagy számmal volt a színházban és sokat tapsolt a szereplőknek. Az előadás meg látszott ugyan, hogy hirtelen vették elő, de ezt és az egyes hibákat leszámítva elég jó előadásban került színre a Pillangó kisasszony. (Sz. V.)

Agyonütött huszár.

Halál tréfából.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, febr. 6.

Furcsa halállal halt meg Verespatakon egy hajdani kemény Kossuth-huszár.

Tomcsányi Laji volt a neve a vén legénynek, ki annyi évtized óta, mióta huszár kardjával a németet lapogatta, mindvégig megmaradt huszárnak, még a kapta mellrt is; mert Tomcsányi Laji, mióta hüvelybe dugta kardját, s békében csizmadia mester-séggel kereste kenyerét. Mindenki jól ismerte Verespatakon a furcsa embert, ki soha egy kerty pálinkát nem tudott felhajtani anélkül hogy barátság hangon el ne kiáltotta volna!

— Ugy levágtam a németet, hogy csak a feje bubja maradt!

Ha aztán valaki ilyenkor kételkedett volna szavai valóságában: jaj volt annak. Mert Tomcsányi Laji nem tűrt ellenmondást hanem smugy melegében hátához verte az illetőnek a csizmadiaipót, a mit csak az imént vásárolt. Persze, ha már nagyon felhajtott a garadra és kevéssé volt veszedelmes Tomcsányi Laji, olyankor sokat kötődtek az öreggel és meg meg kérdezték tőle:

— Laji, hogy is vágta le kend a németet?

— De a ki áldója van — kiáltott Laji ne kötekedjék velem, mert úgy le vágom, hogy csak a feje bubja maradt!

Tomcsányi Laji azért nem volt veszedelmes ember. Itas állapotban gyakran tánorgott az utcákon hazafelé s a minap is jócskán becsipve ment el egy negyvennyolc-as bajtársa meglátogatására. Az öreg negyvennyolc-as — Varga Józsefnek hívják szintén kemény legény, s ki bár a békében szintén csizmadiamesterséget folytatott, egy hajszálait sem engedett a negyvennyolc-ból. Az öregel azonban megütötte a guta, mert vérmes természetű volt s azóta a derék negyvennyolc-as minden percében az éhenhalás fenyegeti, mert dolgozni nem bír, kezeit megbénította a gutatűzés, nyugdíja nincs mert a míg mozdulni tudott nem szorult rá. Nos hát, a mint mondom, a szegény béna Varga Józsefet ment meglátogatni Tomcsányi Laji.

Mikor odaért, ott talált egy asszonyt, kit közönségesen Vilmának szoktak nevezni. Az asszony állítólag épen azért volt ott, mert megszánta a magával jöhetően negyvennyolc-as és a szomszédoktól ételt konyorált össze neki.

Tomcsányi Laji virágos kedvében volt, Vilma is — nevezük csak így — meglehetősen felöntött a garatra. Laji kötölközött, az asszonynak sem volt rövidebb a nyelve,

Diktum-faktum, a végén az asszony hozzávágott valamit Lajihoz — talán egy kaptát, vagy mi a esodát — és oly szerenőséttel találta, hogy Laji szörnyet halt azonnal, még csak annyi ideje se maradt, hogy befojjeze a mondatot:

— Ugy levágtam a németet, hogy csak a...

Igy halt meg diestelen halállal Tomcsányi Laji, a huszár. Főbe ütötte egy asszony — talán véletlenül vagy micsoda — s a furcsa eset csudájára valóságos buszujárást rendeztek az öreg Varga házához, kit, ha egy kis nyugdíjjal segélne meg a kormány, egy érdemes negyvennyolc-as mentene meg késő vénségében az éhenhalástól.

NAPI HIREK.

— Választmányi ülés. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyulete debreczeni fiókjának választmánya folyó évi febr. hó 2-án tartotta rendes havi ülését Keller Jakab elnökele alatt. Az egylet vagyona a központi pénztárnál: 551,364 kor. 53 fill. Az egylet teljes taglétszáma: 16,713 tag. — A debreczeni fiók taglétszáma: 258 tag. A debreczeni fiók külön alapja: 374 kor. 31 fill., mely összeg a „Debreczeni Első Takarékpénztár“-nál van elhelyezve s a mely debreczeni fiók egylet özvegyei és árvái segélyezésére fordítatik. — Az egyletbe való belépésre fölkerjük az iparos és munkás társakat s mindazokat, kik a humánus egylet szükséges voltát átismerték. Ez ügyekre vonatkozólag bárkinek is készséggel szolgálnak bővebb felvilágosítással az egylet hivatalos helyiségében a „Debreczen sörcsarnok“ című vendéglőben minden vasárnap d. e. 9—12 óráig.

— Az adózó közönség figyelmébe. Felhívom az azon hadmentességi díj kötelesek kik a törvényben irt évenkénti jelentkezést eddig bármilyen okból elmulasztották, hogy a város-háza emelet, 30 szám alatti hadmentes nyilvántartásnál, folyó évi február hóban annyival is inkább jelentkezzenek, mivel ellenesetben, hadmentességi adójuk hivatalból leendő megállapítva, s azon felül pedig a vonatkozó értelmében szigorúan büntettetni fognak. — Felkérem a cselédtartó gazdákat hogy cselédeiket ezen jelentkezésre utasítani sziveskedjenek.

— Halálozás. Nagy kiterjedésű család sokak által szeretet és tiszteletben tartott feje hunyta örökálmra szemét. A szeretet nő elhunytáról a következő gyászjelentést vettük: »Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetjen jó anyáknak, anyósoknak öz. Göttl. Nándorné szül. Mőzer Máriának f. hó 5-én reggeri 4 óraker életének 64 ik, özvegységének 14-ik évében, rövid szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után történt esendes elhunytát. — Kedves halottunk halt tetemei f. hó 7-én délelőtt 10 óraker fognak a római kath. egyház szertartása szerint a Sz.-Anna-utcai temetőben lévő családi sírboltban nyugalomra tétetni. Az engedelmese szent mise áldozat ugyanakkor fog éretti; az egek urának bemutatgatni. — Debreczen, 1902 február 5. — Vejei: Tóth Béla, Szabó Miklós. — Gyermekai: Tóth Béláné sz. Göttl. Irma, Szabó Miklósné sz. Göttl. Anna. — Unokái: Tóth Emil, Imuska, Annuska, Erzsike. Szabó Lajos, Nándor, Anikó, Miklós. — Csanak Jő-

zsefné férjével és gyerekek nevében

— Pénznap előtt a jött, hogy valken és pénzen A jóhiszemű az előleget el lépre ment emát a pénzen is. A bűnházi hogy végre s tal homokert delmes széde vont a felölés és örökre kit letéről.

— A tolvkereskedőnél Szolgáto lett sabbban kultiv Mikor valami kez és ott é tett a gonosz Tegnap itélke gazdája megh nem fogták szabadult a tanítás jó hat idegen tulajd

— Leszá Magyar Bank tott ülésében csos, vezérít pénz és ércz nek megh ilg bank a kamaliija. Enné fog a váltók, varr tolsánál s és sőtányajegye és bankzá og százalék, egy zatek lesz a k

— Elfojt petrolium ian megtöltött pa felrobbant és ömlött végig nem vezetett pátot ragadott lemmara és elit volt, hogy a s és mire a pet totta. Az eset szerzett és me Bernát ellen.

— Házi képző egyes este alparos u. szám II. en helyiségeiben mely felolvas esora és tánc estély — me rütnek igérke szentelve. — ünnepele el »Dalsim« irta Gyula ur. s. vassa Dr. Gu ur. 4. »A magán egyesü Zsigmondné, gyar népdalok énekevezér ur. előadja Sebők ur. 7. Magyar Kaliczki Ern gyese magyar Ferencz, Móra meth Dániel u

zsefné férjével és gyermekeivel. Lucic Károly nejevel és gyermekével. — Az összes rokokók nevében is.

— Pénzgyártó gépek ügynöke. Néhány nap előtt a hadházi esendőség nyomára jött, hogy valami parasztember jár a vidéken és pénzgyártó gépeket ajánl megvételre. A jóhiszemű léprement emberektől felveszi az előleget és tovább áll vele, úgy hogy a lépre ment emberek üthetik bottal a nyomát a pénzgyártó gépnek és a pénzüknék is. A hadházi esendőség addig nyomozott, hogy végre sikerült is leleplezni Varga Antalt homokerti lakos személyében. A veszedelmes szédelgőt a debreczeni rendőrség vont a felelősségre, szigorúan megbüntette és örökre kitiltotta Debreczen város területéről.

— A tolvaj szolgáló. Schwartz Gyula kereskedőnél szolgált Bar Mária a Józsián. Szolgáló lett volna ugyan, de e helyet alapsabban kultiválta a kézagadás művészetét. Mikor valamit ellopt, elvitte egyik ismerőshöz és ott értékesítette. Végre is rajtavesztett a gonoszkedáson és a törvény elé került. Tegnap ítékeztek volna felette, de miután gazdája megbocsátott neki, a tolvaj leányt nem fogták ítélet alá és egyszer megszabadult a büntetéstől. Lehet, hogy ez a tanítás jó hatással lesz rá és többé nem nyúl idegen tulajdonhoz.

— Leszállították a kamatlábat. Az Osztrák Magyar Bank főtanácsa tegnap délelőtt tartott ülésében dr. Pranger József udvari tanácsos, vezértitkárnak a bankhelyzetéről és a pénz és ércváltók piacáról szóló jelentésnek meghallgatás után elhatározta, hogy a bank a kamatlábat másfél százalékkal leszállítja. Ennélfogva ez év február havának 5 étől a váltók, varransok és értékpapírok leszámítolásánál 3 és félszázalék, állami járadékokra, sőtanyajegyekre, magyar kincstárjegyekre és bankzáoglevelekre való kölcsönnél 4 százalékos, egyéb értékpapírokra 4 és fél százalékos lesz a kamatláb.

— Elfajtott tűz. Schvarcz Bernát égő petróleum lámpával ment föl a szénával megtöltött padláson. Alig hogy felért a lámpa felrobbant és a petróleum mint égő lava ömlött végig a földön. Szerencsére Schvarcz nem vesztette el lélekjelenlétét, gyorsan a pátot ragadott és földet hányt az égő petróleumra és elis oltotta azt. Nagy szerencse volt, hogy a széna egy kissé távolabb volt és mire a petróleum odaért volna már eloltotta. Az esetről a rendőrség is tudomást szerzett és megindította a vizsgálatot Schvarcz Bernát ellen.

— Házi estély. Az iparos ifjusági önképző egyesület 1 hó 9 én azaz vasárnap este »Iparos otthon« disztermében (Simonffy u. szám II. emelet és ennek összes melék helyiségeiben zártkörű házi estélyt rendez; mely felolvasás, ének, szavaltat, zene, va csora és táncszal lesz egybekötve. — Az estély — mely már eddigelé is igen sikerültnek ígérkezik — a magyar dalnak lesz szentelve. — A műsor a következő: 1. »Dal ünnepe« előadja az egyesületi dalkör. 2. »Dalaim« írta Petőfi Sándor, szavalja Kormos Gyula ur. 3. »A dal elmélete« írta és felolvassa Dr. Gulyás István gimnasiunai tanár ur. 4. »A magyar dal« írta Dr. Kőrössi Kálmán egyesületi titkár ur, szavalja Bligh Zsigmondné, Békési Rózsa urnő. — 5. »Magyar népdalok« éneklé Nagy Andras ev. ref. énekvezér ur. 6. Magyar népdalok hegedűn előadja Sebők Mihály közigazg. tanf. halgató ur. 7. Magyar népdalok cimbalmon előadja Kalcizki Emma kisasszony. 8. »Vonós négyes« magyar népdalok, előadják Piribauer Ferencz, Hora Károly, Hora Ferencz és Németh Dániel urak. Az estély kezdete d. u. 6

órákor. Meghívók nem bocsátattak ki, s on nélfogva mindazok a kik az iparos ifjusági önképző egyesület iránt érdeklődéssel viseltetnek jegyet melynek ára 2 korona t. hó 7 én estig az ipartestület hivatalában válthatnak.

— A nőegylet vigestélye. A debreczeni nőegylet igen sikerült vigestélyt rendezett tegnap éjjel a Bika-szállodában. A nagy számban megjelentek előkelő közönség a sokféle színű felcziczomázott sátrakkal valóságos elittel bál képet nyújtott.

A tolelték nagyon szépek és fényesek voltak de ez a fényes tolelték nem jelenti azt mintha a mulatság nem lett volna a sikerüteb mulatságok egyike. A Magyar testvérek kitűnő zenekara valósággal remekelt és a közönség a vigestélyen minden tekintetben igen jól mulatott.

A jelenvolt hölgyek névsorai a következőkép állította össze tudósítónk:

Asszonyok: Veresné Szathmáry Teréz, özv. Gerson Öljonné, dr. Irinyi Istvánné, Miskolczy Lajosné, Kolbanhayer Kálmánné, Tóth Aurélné, Hutiray Béláné, Brunner Edéné, özv. Bérassy Sámuelné, Komlóssy Arthurné, Szabó Kálmánné, Dobiecki Sándorné, Bernáth Elemérné, Berger Jenőné, özv. Balger Vilmosné, Bonyáts Emilné, Hubay Alajosné, Szűcs Jánosné, Bernáth Lajosné, dr. Vass Antalné, Wolf Jánosné, özv. Szikszay Istvánné, özv. Jóó Istvánné, Könyig Antalné, Fráter Zoltánné, Bészler Károlyné, Kösch ezredesné, özv. Lederer Miksáné, Bosznay, Istvánné, dr. Kovács Józsefné, dr. Kőrössi Kálmánné, özv. Bay Gáborné, dr. Ujfalussy Józsefné, Pünkösty Ferenczné, Brüll Oszkárné, Szunyogh Zoltánné, Miskolczy Jenőné, Szilágyi Imréné, Lestyán Adorjáné, Bay Bertalané, Szalay Józsefné, dr. Komény Mórné, Kaszanyitzky Amorné, dr. Ujfalussy Dezsőné, özv. Domokos Kálmánné, Kovassy Ákosné, gróf Bethlen Sarolta, Strada Gyuláné, Jámbor Jánosné, Budaházy Albertné, Szunyogh Sándorné, Szabó Miklósné, dr. Szász Adolfné, Orosz Endréné.

Leányok: Bonyács Erzsike, Mikes Mádi (Nagybánya), Hubay Margit, Szűcs Margit, Bernáth Gizella, Jenev Szabó Ilona, Hutiray Palika, Kuthy Anna, Könyig Margit, Szabó Margit, Fráter Irma (A mosd), Fehér Margit, Ujfalussy Mariska, Bosznay Ius, Draveczky Jolán, Bay Ilona, Szilágyi Margit, Kölcsey Anna, Krey Margit, Bözörményi Anna, Komény Irike, Derzsi Emma, Klebersberg Valéria grófné, Budaházy Gizli, Szunyogh Lili, Szunyogh Margit, Szabó Erzsike, Boross Jolánka (Szathmár), Pünkösty Margit, Szunyogh Olga, Miskolczy Ete.

— Nyilvános elszámolás. A »Polgári Kör« által január 26-án tartott táncmulatság alkalmával jegyekről befolyt 791 kor, felülfizetésekéből 270 korona összesen 1061 korona. Kiadás volt 458 korona 14 fillér, tiszta jövedelem maradt 602 korona 86 fillér.

Felülfizettek: Hauer Bertalan 20 kor., Roncsik Lajos 12 kor., Balassa Károly, Komlóssy Mihály, Pasztor János, Pásztor Gyula, Dr. Bakonyi Samu, Gyarmati István, Rácz Gyula, Abrahám László 10—10 koronát, Biczó Gyula, Harsányi János és Horváth János 6=6 koronát, Komlóssy Arthur, Oláh Károly, Szathmáry Mihály, Czeglédi Gyula, Németh András, Boross Márton és Halász Izidor 5—5 koronát. Vecsey Imre, Szentesy János, Öri Mihály, ifj. Kéki Sándorné, id. Kéki Sándor, Antal Vincze, Uszó István, ifj. Bányai István, Vadon Zoltán és Dankó Béla 4—4 koronát. Király Gyula, Szabó Kálmán jegyző, Szabó Kálmán gyógyszerész, Blaskovics Mihály, és ifj. Szűcs Mihály 3—3 koronát, ifj. Pásztor János, K. Vértési Istvánné, Balogh István, Polgári Márton, Kerékgyártó József, Erdei Kálmán, Nagy Sándor, Szentgyörgyi Józsefné, Pethő Lajos, Kovács János, Csáky János, Nagy István, Möricz Ferencz, Nagy Lajos, Trnka Gottlieb, Szomogyi Imre, Hajdu Gyula, Dr. Varga Lajos, Kovács Kálmán, és Dávid

Mihály 2—2 koronát, ifj. Gombos István, Németh János, Bözörményi Sándor, Gombos Ferencz, Czeglédi József, Kis József, Kis István, Pósalaky Mihály, Hegedűs Sándor és Fehér Endre 1—1 koronát.

Fogadják a jószívű adakozók adományait kért hálás köszönetünket.

Debreczen 1901. Február 5. A rendezőség megbizásából — Dávid Mihály pénztárnok.

Vérengzés az utcán.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, feb. 6.

Aradról írják; Véres esemény színhelye volt a tegnapi virradó éjjelen a Boross Béni tér. Huszárok és civilek ütköztek össze s ezuttal, a sablon ellenére a huszárok buzták a rövidebbet.

Borzasztóan kaptak a huszárok, kiket saját kardjukkal vagdaltak össze ellenfeleik még pedig úgy, hogy egyikük halálos sérülést szenvedett két katona pedig nagyon sebekkel boritva maradt a küzdelem terén. Ugylátszik pedig, hogy a huszárok nem érdemelték meg ezt a sorsot, mert a civilek kik hentesekből, kocsisokból állottak voltak a támadók. — A harc elzmenyei a következők:

A Leningen-utca 1. szám alatt levő Ungurán féle kertjében bál volt. Ott mulattak a huszárok: Nagy Bálint tizedes, Bajusz András őrvezető és Ambrus Mihály köz huszár.

Mulatás közben egy konyhahölgy miatt össze szólalkoztak a huszárok a civil legényekkel.

Később aztán hazafelé igyekeztek a katonák kik a Boross Béni téren levő Hartmann-ház előtt nagyon közel kerültek az ellenlábba civilekkel. Itt újból kezdtek a veszekedést s e közben egyik huszár állítólag mellbelökött egy legényt.

Erre megindult a vereskedés. Egyik legény kihústa Nagy Bálint tizedes kardját s azzal a huszár fejére vágott, úgy, hogy az nyomban lerogyott a földre. A legények sokan voltak, a huszárok pedig alig támolyogtak a részegségtől s így könnyen megbirtak velök. A másik kettőtől elvették a kardot s azzal össze vissza vagdalták őket, míg mind a három huszár véresen össze nem esett.

Az utcán járók értesítették a rendőrséget, honnan Kovács Antal rendőrhadnagy s több rendőr ment a harc színhelyére. Megjelent itt csakhamar Pozsgay Lajos dr. főorvos is, ki a tizedest eszméletlen állapotban találta. A szerencsétlen embernek a fején iszonyu vágás tátongott; a nehéz kard megrepszte a koponyáját is, a füle csupán egy kis porcson lógott. Ambrus Mihálynak a halántékán volt súlyos sérülése; feje, háta, karjai össze vannak vagdalva. Bajusz Andrásnak a fejét vagdalták meg erősen. Kihallgatni csak az utóbbit lehetett, tőle tudták meg a vereskedés részleteit.

A huszárokat a várbeli csapatkórházba szállították, hol, az éjjel elterjedt hírek szerint Nagy tizedes a halállal küzd. Kovács Antal rendőrhadnagy tegnap számos kihallgatást eszközölt, de a rendőri vizsgálat még nincz befejezve. A vagdalkozó civilek közül többnek nyomára akadtak.

Mulatságok.

Farrangi Naptár.

Február 8-án, Stern József és Testvére kefégyár munkásainak táncszestélye a Margitban.

Február 9-én, Schaf János táncztanító álarcos bálja a Koronában.

A fiumei bank tolvajai.

— Saját tudósítókól. —

Budapest, febr. 6.

A zágrábi rendőrség veszedelmes nemzetközi szélhámos bardát kerített kézre.

December 22-én két hölgy az ottani Vadászúrt szállóban lakást bérelt magának. A vendéglönybe Terrero Elvira és Bonza Antonia néven jegyezték be magukat. Népökkel elelőlt a két asszonyt letartóztatták. A letartóztatáskor az egyik nő a rendőr kezébe harapott.

Az elfogatásra egy bécsi újság közleménye szolgáltatott okot, amely Ametette Jozefa és Cabani Zenovita francia artistanők ellen kiadott körözvény kapcsán azok személyleírását is közölte. Ezek a személyleírások teljesen ráillettek a két zágrábi nőre.

A köröző levél szerint a két asszony követte el Fiumében az a több ezer frankos lopást. A vizsgálat eddig a következő tényeket derítette ki:

Az elfogott nők december 22-dikén a Fiuméből jövő reggeli vonattal érkeztek Budapestre. Előző éjszaka történt a fiumei lépés. Zágrábban a megérkezésük utáni napon két férfi látogatta meg őket a szállóban, a kiket férjeiként szerepeltettek a szálló cselédsége előtt. A mint az elfogás megtörtént, a két ismeretlen ember eltűnt Zágrábból.

A vizsgálóbíró előtt a hölgyek, akiknek egy krajczár pénzük sincs »Andevett Mária és Indianetti Ida artistanőknek vallották magukat.

A foglyok a vizsgálat során ismételtlen nekitámadtak a rendőröknek. Lefényképeztetésük alkalmából arcukat fintorgatták, hogy a képet eltorzítsák s így felismerhetetlenné tegyék magukat a többi nyomozó hatóságok előtt. A fiumei rendőrség mégis felismerte bennük a banklopás tetteseit és kérte mindkettőjüknek kiadását.

Az asszonyok a budapesti francia konzulátustól kértek védelmet. Kétségtelenül megállapították, hogy az asszonyok veszedelmes nemzetközi szédelgők, akiknek igazi nevét még nem tudják. Jól szervezett banda tagjai, akik sok szélhámossgot követtek már el.

Különfélék.

+ A cipész szerencsése Bergamo olasz városban egy Casere Mazzoleni nevű cipész él, ki ezelőtt tizenkilenc évvel, amikor maga még csak huszonkét éves volt, egy szintársulattal, mint kórista, egész Európát bebarangolta. Mialatt a társaság Franciaországban járt, Mazzoleni megismerkedett egy balerinával, akivel hónapokon keresztül szerelmi viszonyt folytatott. Azután, megunva a noimád életet, visszatért Bergamoba, hol meg tanulta a cipésmesterséget és egy tisztességes leányt vett nőül, akitől fia született és

ez most tíz éves. Nagy vagyonra a cipőtoltózáshól a derék Mazzoleni nem tett szert, de a napokban megjelent nála egy francia jegyző, aki közölte vele, hogy X. asszony ki Nizzában meghalt, 400 000 frankot hagyott rá örökségül. A szuster azt hitte, hogy álmodik, de tényleg örökölt, mert a Nizzában elhalt hölgy nem volt más, mint az ő ballerinája. A ballerina több mint egy millió frankot hagyott hátra, melyből a nagyobb rész jelenleg tizennyolcz éves fiát illeti meg, aki a szusternek is a fia. A derék Mazzoleni eddig nem is tudott erről a fiáról, de most kénytelen lesz többet törődni vele, mert a ballerina csak azzal a föltétellel hagyta a 400 000 frankot egykori kedvesére, hogy fiát nyilvánosan elismeri és neveléséről is gondoskodik. Ezt persze Mazzoleni meg fogja tenni, anyival is inkább, mert beleegyezett a felesége is, ki szívesen megbocsátotta férjének azt a »ballépést«, melynek ily szerencsés következménye volt.

+ Uj antiszeptikus szer. Rómából jelentik, hogy az Accademia medica tegnapi ülésén Durante orvosprofesszor és szenátor fölvételét tartott azokról a kísérletekről, amelyeket klinikáján a Paterno orvosprofesszor és szenátor által feltalált és trachioo-nak nevezett antiszeptikus szerrel végzett. Durante előadta hogy az új szer hatásában messze föltulmulja a szublimátot, úgy hogy a trachioo, az eddig ismert antiszeptikus szernek fözt a legjobb.

+ Bál Rosebery lordnál. Azokat a fényes ünnepeket, melyeket a koronázási év az angoloknak kiutásba helyez, mult szerdán este nagy fényes bál este nyitotta meg, melyet Londonban Rosebery lord adott. A fényes termekben a hölgyek mesés toalettkben jelentek meg. A vendégeket Rosebery lord két leánya fogadta. Lady Primrose Sibyl a lord legidősebb leánya fehér, huga Crewe grófnő pedig világoskék gaze ruhát hordott, fehér, világoskék pilletekkel himzett atlasz felett. A legizlésebb ruhák egyike volt az egy világoskék, fehér kifonnal bevont öltözék, melynek derekát points d'Alagon és rózsák díszítették. Ezenfölül pedig több festői fekete selyem empire ruhát lehetett látni telte lárczocskákkal és világos mályvaszínű gyöngygyhazzal és szintjászó csillámokkal kivarrt toaletteket. A hölgyek nagyon sok gyémántot raktak magukra Londonderry lady koronához hasonló magas tinarával fején jelent meg. Devonshire hercegnő összes száz ezreket érő gyöngyöseit magára rakta, egy márkínó pedig szafirokból és rubintokból alkotott tirsát hordott, mely felett drótkokra erősített gyémántok rezegtek.

Arany János, mint tanító.

febr. 6.

Kolozvári Aladár, mezőturi főgimnáziumi tanár négy évi szalontai tanárkodása alatt több érdekes dolgot tudott meg Arany János szalontai életéből. Az adatokat Arany János tanítványától, Bersek ezredesné Rozvány Erzsébettől tudta meg, akivel Szalontán többször beszélgettek Arany Jánosról, és akiről már multkori hírnökben is volt megemlékezés.

Arany János, mikor Ercegy Juliánával, aki később felesége lett, Nagy Szalontán megismerkedett, sokáig gondolkozott rajta, milyen pályát válasszon, hogy megházasodhassék és családot alapíthasson. — Hosszas gondolkodás után elhatározta, hogy jegyző zégre fog készülni s évégtől 1838-ik év második felében folyamodott is szolgabírói irnoksgért.

— A biztatást itt annyira készpénznek vette, hogy korrektori (tanítói) állásáról lemondott s így miután az írnoiki állástól is elesett, újból kenyér nélkül maradt. Balogh

Péterrel, a későbbi református püspökkel elejétől fogva nem voltak jó viszonyban: ez is okozhatta, hogy megvált tanítói állásától. Végre, szerencsésjére a következő évben a jegyzői állások Szalontán üresedés következtében szervezés alá kerültek; kimondották, hogy egy jogvégezett főjegyző mellé két segédjegyzőt is kell választani. A választások megtörténtek s egyik segédjegyzőül Aranyt alkalmazták. Csakhamar ezután másodjegyzővé lett és ekkor kelt össze Ercegy Juliánával. Korrektorsága és jegyzővé való megválasztása közt levő időt egy kedves, barátságos családnál, Rozvány Józsefnél töltötte el, kik őt úgy szerették, mint saját gyermeküket. Rozvány Györggyel, József fiával később is benső barátság fűzte össze, Rozvány Erzsébetet pedig, az akkor serdülő kis lánykát oktatta.

Rozvány György most is tekintélyes birtokos Szalontán és Aranyról lapokban, valamint monográfiájában is igen érdekes dolgot írt. Rozvány Erzsébet, később Bersek ezredesné, igen szellemes, művelt és kedves nő, kin valóban, a szó legnemesebb értelmében meglátszik Arany nevelése és hatása. Igen jó emlékek van Arany iránt — igen sokat tud róla; tudhat is, hiszen meg Aranyék Szalontán laktak, csaknem naponta érintkeztek egymással.

Egyszer, mint elbeszéli, fiatal gyermek módjára eljátszotta az időt s azt vette észre, hogy leckéjéből még semmire sem készült, pedig azonnal három óra és mindjárt itt van Arany bécsi. — Ijedten kapta fel a könyvet, két ójtó közé rejtette magát, tanulmányt, s közben közben arra kérte a jó Istent, hogy adjon most valami dolgot Arany bácsinak addig, míg ő megtanulja leckéjét.

Igy is történt; készült, olvasott; már tudta a leckét, midőn kedves tanítója csak egy óra multán toppant be. Egészen lelkesülten mondta könyvnelküliét, míg Arany mélyen szemlélve vizsgálta tanítványát. A leckemondás után a kis leány elbeszélte esetét. Arany e kedves bizalmért egy hosszú, tanulságos mesét mondott el s e szavakkal zárta be a magyarázatát:

— Bizzunk Istenben gyermekem, mert benne meg nem csatlakozunk!

Igy oktatta Arany a tanítványát.

CSARNOK.

Küzdelmes élet.

— Regény. —
Írta: V. Zoltán.

III.

Szomoru fordulat.

A legnagyobb boldogság között, melyet gyermek megszerezhet magának, teltek napjaim a mezőn.

Az igaz, hogy a szelimeikben bátramartadtam, de testileg annál kifejtettebb és erősebb lettem és ügyességem napról-napra gyarapodott.

Már nemcsak fűzfásipot tudtam készíteni fanyelű bicskámmal, hanem apróbb állatokat is kifaragtam.

Mindezen dolgokra a jó Fejes Peti tanítgatott, ki nemcsak a tanulásban, hanem a kézműiparban is bátran lehetett volna mesterem.

Nem tudtam elképzelni, hogy hol lakhatik olyan nagy tehetség abban a vézna, soványtestű kis fiuban.

Bámuitam őt s az igazat megvallva, irigyeltem is egy kissé. Szégyeneltem, hogy én nem tudok annyit, mint ő.

Hanem azért folyvást jóbarátok maradtunk, bár ő pár évvel idősebb volt nálam.

Szegény özvegyasszony fia volt, kinek nem igen telt arra, hogy fiát még csak kenyérrel is ellássa.

Nekem r
ből bőven ki
megosztani
toltam.

A jó Pe
readesen őt
részét, mert
sék iránt.

Peti ebb
Oly gyön
az alvajáró k
király gyűrűjé
hogy szinte gy

Csak azo
tanulhatta Pe
Később m
szédünkben la

Tizenegy
kis leány volt
rús, mosolygó

Tudja Ist
annyi szent,
ragaszkodni a

Szomoru
láthattam; ne
mesében sem

Sirni tudt
képes lettem
bántotta.

A jó kis
ha libát kinaj
rut kötözött,
szomoru, vig

Aztán a j
ügyes volt.

Különbem
tést játszani.

Egy-egy i
tökött ünnepé
keserűlapuból

Peti volt
Eva a kitorítet
fakadt keserve

Volt min
koporsót szege
maradványából

rekettvefűz feh
kis tökött oly
felöltöttek szok

Szép kis
egyik emelke
gyűlték bele a
jávány lett vo

Fűzesszó
a kis temetőt
ügyes Eva ellá

Ez a hajl
hogy oly érde
azt is, hogy a
nyeteg rémnek

szellemnek, m
szabadítja meg

Igy folytá
ben, mikor az
Miska képében.

Elfeledtem
Sári néni mind
reggel a libákk

— A liba
csak egy is eip
házhöz?

Ez a szigo
állott. El nem
lennak, ha viss
szülei házhöz.

Ügyeltem
sággal, melyben
ségemre volt.

Ezideig én
ban éltam, hogy
apám és Sári n

Hogyan is
egyebet, mikor
tek irántam,

iránt?

Nekem meg a jó Sári néni szivességéből bőven kijárt a koszt, melyet Petivel megosztani baráti kötelességemnek tartottam.

A jó Petinek kitűnő étvágya volt s readesen ő ette meg napi kosztom java-részt, mert én inkább érdeklődtem a me-sék iránt.

Peti ebben is nagy mester volt.

Oly gyönyörű meséket tudott mondani az alvajáró királykisasszonyról, a tündérkirály gyűrűjéről, a juhászlegény álmáról, hogy szinte gyönyörűség volt hallgatni.

Csak azon tündöttem folyvást, hogy hol tanulhatta Peti e szép dolgokat.

Később már társunk is akadt: a szomszédunkban lakó Beczó Mihály leánya Éva.

Tizenegy esztendő, szelidtekintetű szép kis leány volt, tisztán öltözködve, örökké derűs, mosolygó ábrázattal.

Tudja Isten, mi volt, a mit érzettem, de annyi szent, hogy nagyon nagyon tudtam ragaszkodni a kis leányhoz.

Szomorú voltam, ha egy napon nem láthatam; nem éreztem gyönyört még Peti meséiben sem.

Sirni tudtam volna, ha valami baj éri s képes lettem volna megölni azt, a ki megbántotta.

A jó kis szelid Éva oda jött hozzánk, ha libáit kinajította és míg vadvirágból koszorút kötözött, ajkáról egyre csattogott a dal, szomorú, vig vegyesen.

Aztán a játék rendezésében is felette ügyes volt.

Különben én legjobban szerettem tennit játszani.

Egy-egy indajáról korán leszakadt kis tökök ünnepélyesen kiterítettünk a gyepen keserűlapuból készült szemfedél alá.

Peti volt a kántor, én meg a sirásó, míg Éva a kiterített kis tök felett sirta el szívből fakadt keserveit.

Volt mindenikünknek teendője. Peti koporsót szegezett össze elkorhadt zsindegy maradványaiból, én meg a fejfát faragtam ki rekettyefűz fehér szárából és eltemettük a kis tökök oly pontossággal, mint a hogy a felnőttek szokták drága halottjaikat.

Szép kis temetőt rögtönöztünk a rét egyik emelkedettebb helyen s napról napra gyűltek bele a halottak, mintha csak kolera-járvány lett volna.

Fűz vesszővel ügyesen körül kerítettük a kis temetőt s az általam faragott fejfákat az ügyes Éva ellátta koszorúval.

Ez a hajlamom volt okozója később, hogy oly érzékenynyé lettem, de az okozta azt is, hogy a halált nem tekintetem szörnyeteg rémnek — hanem egy olyan jótékony szellemnek, mely a föld nyomorúságaitól szabadítja meg az embert.

Igy folytak napjaink boldog egyetértésben, mikor az ördög közénk került Hájas Miska képében.

Elfeleltem megemlíteni előbb, hogy a jó Sári néni mindig e szavakkal bocsátott el reggel a libákkal:

— A liba a két szemed legyen, mert ha csak egy is elpusztul, soha vissza ne kerülj a házhoz!

Ez a szigorú fenyegetés mindig előttem állott. El nem tudtam gondolni, hogy mitévő lennék, ha vissza nem mehelnék többé a szüleim házához.

Ügyeltem is a libákra hűséges gondossággal, melyben a jó kis Éva is nagy segítségemre volt.

Ezideig én még mindig abban a tudatban éltem, hogy Kondor Mózes az én édesapám és Sári néni az édesanyám.

Hegyan is gondolhattam volna más egyebet, mikor oly nagy szeretettel viseltetnek irántam, mint szüle lehet gyermeke iránt?!

(Folyt. köv.)

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t		Érkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat	1.28	délután	
P.-Ladány	8.10 este	Személyvonat	9.48	este	
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat	1.50	délután	
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10	este	
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat	5.45	reggel	
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonat	9.40	este	
P.-Ladány	3.37 "	Tv. sz. sz.	5.34	délután	
Debreczen—M.-Sziget—Körösmező					
Királyhaza	5.10 reggel	Személyvonat	2.08	délután	
Körösmező	2.56 reggel	Személyvonat	12.41	délután	
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat	10.50	éjjel	
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonat	4.56	délután	
Szatmár-Németi	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel	
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonat	8.50	este	
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonat	11.21	délután	
Szerencs	4.01 délután	"	7.08	este	
Szerencs	6.58 este	"	10.43	éjjel	
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.34	délután	
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56	este	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes					
N.-Léta—Vértes	9.35 reggel	Vegyesvonat	11.16	délután	
N.-Léta—Vértes	4.31 délután	"	6.18	este	
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat	9.17	délután	
"	4.06 délután	"	7.29	este	
H.-Nánásig	11.20 délelőtt	"	1.18	délután	

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		Indul	
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel	
P.-Ladány	5.08 reggel	Személyvonat	4.00	reggel	
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.15	délután	
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat	2.03	délután	
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat	7.05	este	
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonat	6.50	reggel	
Körösmező—M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár-Németi	8.46 reggel	Gyorsvonat	6.42	reggel	
Szatmár-Németi	7.32 reggel	Személyvonat	8.45	reggel	
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat	6.—	reggel	
Szatmár-Németi	6.45 este	Személyvonat	2.47	délután	
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonat	11.35	délután	
Körösmező	10.12 éjjel	Személyvonat	1.22	délután	
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.—	reggel	
Szerencs	12.07 délután	Személyvonat	9.03	délután	
Szerencs	7.53 este	Személyvonat	5.10	délután	
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen					
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel	
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	"	1.05	délután	
Tisza-Lök—Debreczen					
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonat	5.06	reggel	
Tisza-Lök	6.25 este	"	2.35	délután	
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30	délután	
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel	
Füzes-Abony	5.45 délután	"	11.35	délután	

Eckert — Edelbraut-féle

gyógyhatásu

Természetes Likör

hegyi növényekből készítve. jó isü gyomorerősítő,

Vadászatokon, úgy kirándulások alkalmával

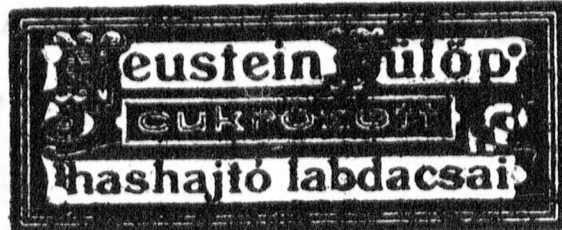
viszél vegyítve kitünő üdítőül szolgál. Legajánlatosabb háziszser

os. és kir. szabadalmazott

Likör gyár
Alb. Eckert Grác.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek
a kiadó hivatalban

(Neustein féle ERZSEBET labdacskok.)

SZEKSZORULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekeknek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 40 fillér.

Készpénz előleges pekuldeése mellett bérmentve küldetik.

ÓVÁS!

Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacskait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomatásban „Szent Liptó” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvény-szerűleg védett csomagjainak aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Liptó”-hoz címzet gyógyszer-tára

Wien, Plankengasse. 6.

Raktár Debreczenben: dr. Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihalovits István, és Füleki Pál gyógyszer-tárában.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalmi fóműveit

Magyar FRANKLIN Társulat kiadása Remekírók

ezim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben diszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

*Arany János Kisfaludy Károly
*Arany László Kisfaludy Sándor
Balassa Pálint Koltcsay Ferencz
*Bajza József Kossuth Lajos
Berszezyi D. Madách Imre
Csiky Gergely Miksa Kelemen
Csookonay V.M. Pázmány Péter
*Czuczai Gerg. Petöfi Sándor
Deák Ferencz Reviczky Gyula
Eötvös Józ. br. Széchenyi Ist. gr.
Fazekas Mih. *Szigligeti Ede
*Garay János Teleki László gr.
Gyöngyössi I. *Tompa Mihály
Gyadányi J. *Vajda János
Kálnán Józ. *Vörösmarty M.
Katonai József Zrínyi Miklós
Kazinczy Fer. művelt.
*Kemény Zsigm.

Népies líra Népballadák
Kuneczköltészet
* A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin Társulat magának szerződései leg biztosította úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja ezen írók művei más verser-gyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin féle Magyar Remekírók 55 testes kötete felöleli a legbecsesebbet, mint a magyar szellem teremtet és hivatva van arra hogy minden családi könyvtár gerince legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, művészi, erős angol vászonkötés, a papírja famentes, soha meg nem

sárguló; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatokban jelennek meg 1:02 februártól kezdve és azontul minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare kiadás, 6 vaskos kötetben, diszkötést 20 korona — kivételes áron szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz, és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronát a került — Legkiválóbb költőink remek fordításában közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany J Petöfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay József, Arany László, Rákosi Jenő, Györy Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értéke kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthető: a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményére 20 kor. a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendelgetik meg.

Sajtó alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzését felölelő bevezetése el-látják:

Alexander B. Angyal Dávid
Badiés Ferencz
Bánóczy József
Beöthy Zsolt
Berzeviczy A.
Bayer József
Endrödy Sándor
Erdélyi Pál
Ferenczy Zoltán
Fraknoi Vilmos
Gyulai Pál
Kossuth F.
Kozma Andor
Lévay József
Nagyvési László
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Széchy Károly
Széll Kálmán
Váczai János
Vadnai Károly
Zoltvány Irén
E fényes névsor biztosítékot nyújtott arra nézve hogy a Magyar Remekírók megbízható szöveget adja a fölvev munkáknak, s hogy minden élet rajz önálló be-csü munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott „Magyar Remekírók” nagy értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítője a

Tejjes Magyar Shakspeare,

a Kisfaludy Társaság által kiadott s költőink: Arany, Petöfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay, Arany László, Fáy, Greguss, Györy Vilmos, Lörinczy Lchr. Rákosi Jenő, Szigligeti által fordított kiadása. Ez a fordítás már magyar remekíró számba megy, mert azt halljuk a színpadról, ezt idézzük lépten nyomon: átment a nemzet vérebe.

A teljes Magyar Shakspeare-t kedvezményes áron kapják a „Magyar Remekírók” megrendelői, vagyis a hat kötetes diszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy Franklin-Társulat Budapestu.

MEGRENDELŐ JEGY.

Alólirott könyvkereskedésben

..... ezennél rendel

..... péld. Magyar Remekírók 5 kötet 220 kor.

..... Shakspeare összes színművei 6 kötet 30 kor. helyett 20 kor. kedvezményes áron

..... Shakspeare összes színműveit 6 kötet en külön (a Magyar Remekírók nélkül) 30 korona bolti áron és kéri a szállítási fölletek közlését.

Hely:

Név:

Tessék a megrendelő jegyet aláírva, levelező ópra ragasztva azon könyvkereskedésnek beküldeni, mely könyvkereskedést rendezés felézi.

D

Egész évre
Fél évre
Negyed évre
Egy óra

Korona fővárosába alkalommal Ezen idő al pasztalni fo lan szerete nemzet kör lés szívvél sorozzuk Fe feledjük el, tése, fölvirá nak erőtelje a nemzetkö lanul összef val. Történe szakának fo időt, amel álomképe é megizmosod A nemz ben mindig állani a jósa átszellemült és kegyelet zet szívében arról felsége zódni akko Erzsébet-szo kákat. Egye

Kocso

A mi ma zszenter ciákat genül, mikor vében ezt adj nem is a sziv znéje nincs ké kel tényleg él ber szájából h dom, hogy so s módjában s vasni.

Ezt a s mondotta, mi gyoltb korhely szul indult en ról egy szessz ban s mindös még akkor! A gusoknak fogl sász intézmény iet felnöit em tele. Különöse sebbek egy k ékkoz s ott h Kocsondival is szerető, pontos hamar elsajá hamar a celul pedig a többel kérges tenyér